

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ และเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาระเบียบวิธีวิจัยและกำหนดวิธีการวิจัยไว้ตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร (Population) แบ่งได้ตามประเภทของการวิจัย ดังนี้

3.1.1.1 การวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ บุคลากรเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 80 คน (เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม, 2559, น. 12)

3.1.1.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ ข้าราชการเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ระดับหัวหน้าฝ่าย ฯ และหัวหน้างานของส่วนราชการเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 6 ฝ่าย รวม 30 ท่าน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Samples) แบ่งได้ตามประเภทของการวิจัย ดังนี้

3.1.2.1 การวิจัยเชิงปริมาณกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากร เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 80 คน

3.1.2.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ ข้าราชการเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ระดับหัวหน้าฝ่าย ฯ และหัวหน้างานของส่วนราชการ เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 6 ฝ่าย จำนวน 30 ท่าน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากการศึกษาทฤษฎี แนวคิด และเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยข้อคำถามได้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา โดยแบ่งได้ตามประเภทของการวิจัย ดังนี้

3.2.1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ลักษณะแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเครื่องมือเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ลักษณะเครื่องมือเป็นแบบสอบถามปลายเปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่าของ (Likert) ได้แก่ 5 ระดับ คือ มากที่สุดมากปานกลางน้อย และน้อยที่สุด

3.2.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ลักษณะเครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 6 ด้าน ลักษณะเครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

3.2.2 วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ได้จัดทำขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีวิธีการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.2.2.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี บทความ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2.2.2 ทำการสร้างเครื่องมือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เพื่อให้ครอบคลุมตามกรอบแนวคิดของการวิจัย และให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยนักระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีนว่าด้วยระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 อันมีหลักการพื้นฐาน 6 ประการได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วมหลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า (ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี, 2542, น. 3) เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

3.2.2.3 นำร่างแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบแก้ไขและเสนอแนะปรับปรุง เพื่อความเหมาะสม และถูกต้องของแบบสอบถาม

3.2.2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้อง ความถูกต้อง ชัดเจนของภาษา

3.2.3 การหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.2.3.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่อ ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบ
ความตรงของเนื้อหา เพื่อให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ และเพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
โดยพิจารณาหาค่า IOC (Index of Item - Objective Congruence หรือ IOC) โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

+ 1 เมื่อแน่ใจว่ารายการที่สอบถาม / สัมภาษณ์สอดคล้องกับประเด็น
ที่ศึกษา

0 เมื่อไม่แน่ใจว่ารายการที่สอบถาม / สัมภาษณ์สอดคล้องกับประเด็น
ที่ศึกษา

- 1 เมื่อแน่ใจว่ารายการที่สอบถาม / สัมภาษณ์ไม่สอดคล้องกับประเด็น
ที่ศึกษา

แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ตามสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

แล้วนำผลที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ตามข้อ 3.3

3.2.3.2 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบ
ความตรงของเนื้อหา เพื่อให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ และเพื่อความสมบูรณ์ของแบบสัมภาษณ์

3.2.3.3 นำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ความตรง
เชิงเนื้อหา ภาษา และการวัด และประเมินผล ซึ่งใช้เกณฑ์การตัดสินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม
กับเนื้อหา / วัตถุประสงค์ (IOC) ดังนี้

ถ้า $IOC \geq 0.66$ ถือได้ว่า ข้อคำถามนั้นวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหา /
วัตถุประสงค์

ถ้า $IOC < 0.66$ ถือได้ว่า ข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา
วัตถุประสงค์

โดยมีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้แก่

1. นางสาว ประภัสสร แสนเพ็งเคน วุฒิการศึกษา รป.ม. (รัฐศาสตรศา
สตรมหาบัณฑิต) ตำแหน่ง เจ้าพนักงานราชพัสดุชำนาญการเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญ
ด้านเนื้อหา

2. ผศ.ดร. กัลยา กุลสุวรรณ วุฒิการศึกษา ศศ.ด. (ภาษาไทย) ตำแหน่ง
อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ด้านภาษา

3. ผศ.ดร.รังสรรค์ สิงห์เลิศ วุฒิการศึกษา ปร.ด (ประชากรศาสตร์)
ตำแหน่งประธานกรรมการ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ปริญญาคุณวุฒิบัณฑิต สาขา ยุทธศาสตร์การพัฒน
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้านการประเมินผล

3.2.3.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับบุคลากร
เรือนจำจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 52 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีวิเคราะห์
หาอำนาจจำแนกรายข้อ, การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างรายข้อ (Item Total
Correlation) และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)
ตามวิธีการของ (Cronbach) ดังนี้

1) นำแบบสอบถามที่มีค่า $IOC > .66$ ไปหาคุณภาพเครื่องมือ โดยนำไป
ทดลองใช้ (Try Out) กับบุคลากร เรือนจำจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 52 คน

2) นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือ
ในรายข้อ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Item Total Correlation) ของแบบสอบถาม
การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยยอมรับค่าความเชื่อมั่น
รายข้อตั้งแต่ ≥ 0.20 ขึ้นไป

3) นำแบบสอบถามหาค่าเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ
โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) โดยยอมรับค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับตั้งแต่ ≥ 0.80
ขึ้นไป (โกวิท ี ประवालพุก และสมถวิล วิจิตรวรรณ, 2555, น. 38)

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 ขออนุญาตรับรอง และแนะนำตัวผู้วิจัย จากคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากบุคลากรเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.3.2 จัดเก็บข้อมูล และรวบรวมเก็บข้อมูลจากบุคลากรเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.3.3 หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว นำแบบสอบถาม / แบบสัมภาษณ์ที่รวบรวมมาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ จนครบตามจำนวนแล้วนำไปประมวลผลต่อไป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลจากแบบสอบถามเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้น จึงนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่อง โปรแกรมคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ มีขั้นตอน ดังนี้

3.4.1.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด

3.4.1.2 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding Form)

3.4.1.3 นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อ โดยกำหนดไว้ 5 ระดับตามวิธีการของ (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด, 2543, น. 100) ดังนี้

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	กำหนดให้ 5 คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	กำหนดให้ 4 คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	กำหนดให้ 3 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	กำหนดให้ 2 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	กำหนดให้ 1 คะแนน

3.4.2 นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยกำหนดค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ของคะแนนแล้วนำมาแปลความหมายตาม

เกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 100 ; อ้างถึงใน สมเกียรติ เกียรติเจริญ, 2552, น. 86)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีการบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาล มากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีการบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาล มาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีการบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาล ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีการบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาล น้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีการบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาล น้อยที่สุด

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ มีขั้นตอน ดังนี้

2.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องของแบบสัมภาษณ์ที่ได้รับคืนทั้งหมด

2.2 ทำการวิเคราะห์เนื้อหาข้อมูล และทำการจัดกลุ่มข้อมูลที่ได้รับ โดยเรียงลำดับตามความถี่และร้อยละของข้อมูลที่ได้รับ

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัย ได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์แบบสอบถาม ดังนี้

3.5.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างสถิติที่ใช้ คือ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

3.5.2 สถิติที่ใช้ในการวัดระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) โดยรวมรายด้าน และรายข้อแล้วแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์ การแปลความหมายเพื่อบรรยายลักษณะของข้อมูล

3.5.3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของการบริหารงานตามธรรมาภิบาลของเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม จำแนกตาม เพศของบุคลากร และประเภทบุคลากรสถิติที่ใช้ ได้แก่ t - test (Independent Sample) ส่วนประเภทงาน สถิติที่ใช้ ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว F-test (One - Way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และถ้าพบว่า มีความแตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจะทำการทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของ (LSD : Least Significant Difference)

3.5.4 การศึกษาข้อเสนอแนะในการบริหารงานตามลักษณะมาภิบาลของเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์เนื้อหา และเรียงลำดับความถี่ (Frequency) ในแต่ละประเด็น แล้วนำมาสรุปในเชิงพรรณนาเรียงในแต่ละด้าน